

Sygn. akt VIII U 789/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2018 r. w Gliwicach

sprawy J. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 marca 2017 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. H. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od 1 marca 2017 r.;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego J. H. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 789/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 marca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. H. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków tego przepisu, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy. Jednocześnie wniósł o zwrócenie się do (...) S.A. o przesłanie dokumentacji płacowej ubezpieczonego za okres 1967 – 1979. W uzasadnieniu podniósł, że ubezpieczony nie może ponosić ujemnych konsekwencji obowiązujących w latach

minionych przepisów pozwalających na nie przechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków i wynikających z tego składek na ubezpieczenia społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. H. urodził się (...)

Decyzją z 10 lipca 1993r. przyznano ubezpieczonemu emeryturę górniczą od 1 marca 1993r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął ostatecznie wynagrodzenie z 4 kolejnych lat kalendarzowych, tj. stycznia 1985r. do grudnia 1988r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 372,15%, i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie w KWK (...) w K. do 31 marca 1994r.

W dniu 16 marca 2017r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku załączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 1980 – 1994 z okresu zatrudnienia w KWK (...) wystawione 10 lutego 2017r. przez (...) S.A. Zakład (...) w T., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 1994 – 2012 wystawione 8 marca 2017r. przez Zakład (...) w R., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 2013 – 2014 wystawione 8 marca 2017r. przez (...) Zakład Usług Budowlanych w R. oraz kopie legitymacji ubezpieczeniowej z wpisami wynagrodzeń za lata 1967 – 1970 i 1973 – 1974, tj. okres pracy w KWK (...) i KWK (...).

Zaskarżoną decyzją z 24 marca 2017r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat: 1968 – 1994, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 245,64%. Za okresy nieudokumentowane, tj. okresy od 18 listopada 1970r. do 31 grudnia 1972r. i od 13 listopada 1974r. do 31 grudnia 1979r., (...) Oddział w Z. przyjął wynagrodzenia minimalne.

Sąd ustalił, iż w okresie od 16 sierpnia 1967r. do 31 października 1970r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w M. jako robotnik niewykwalifikowany pod ziemią. W okresie od 18 listopada 1970r. do 14 października 1974r. pracował w KWK (...) w K., z czego do 30 września 1974r. jako młodszy górnik pod ziemią a w październiku 1974r. jako robotnik na powierzchni. Ustalono, że w ubezpieczony od 13 listopada 1974r. do 31 marca 1994r. zatrudniony był w KWK (...) w K.. Początkowo pracował jako górnik pod ziemią. Od 1 stycznia 1984r. zajmował stanowisko górnika strzałowego pod ziemią.

Sąd ustalił, iż nie zachowała się dokumentacja płacowa za okresy od 18 listopada 1970r. do 31 grudnia 1972r. i od 13 listopada 1974r. do 31 grudnia 1979r.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T. z 17 marca 2018r. (k.54-82) Sąd ustalił wysokość wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1974 i 1976 – 1979. Biegły wyliczył miesięczne i roczne kwoty wynagrodzeń odwołującego za okres od 1974r. do 1979r. odtworzone na podstawie danych z akt osobowych. W wyliczonych wynagrodzeniach ujął tylko te dodatki, które bezwzględnie przysługiwały według przepisów branżowych w górnictwie oraz dodatki – za pracę poza pierwszą zmianą i dodatek za pracę w nocy, a także Kartę Górnika i deputat węglowy. Obliczone przez biegłego wynagrodzenie odwołującego kształtowało się następująco:

- za rok 1974 wyniosło 6898,67 zł,

- za rok 1975 wyniosło 57.883,47 zł,
- za rok 1976 wyniosło 59.432,93 zł,
- za rok 1977 wyniosło 62.591,47 zł,
- za rok 1978 wyniosło 62.213,60 zł,
- za rok 1979 wyniosło 62.782,00 zł.

W swych wyliczeniach biegły przyjął, że stawka dzienna wynosiła 136,00 zł.

Biegły, opierając się na odtworzonych wynagrodzeniach, obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w najkorzystniejszej wersji – z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, tj. lat 1968 – 1970, 1973 – 1975, 1980 – 1993, który wyniósł 249,89%.

Na podstawie zeznań świadka E. P. Sąd ustalił, że ubezpieczony w latach 1974 – 1979 pracował przynajmniej 2 niedziele w każdym miesiącu.

Sąd ustalił wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego w 1975r. na podstawie opinii biegłego Z. T. (w zakresie przyjętej stawki dziennej i pozostałych składników i dodatków do wynagrodzenia), biorąc pod uwagę zeznania świadka E. P. w kwestii przepracowanych przez odwołującego niedziel, a także w oparciu o własne wyliczenia. Ustalono, że wynagrodzenie ubezpieczonego w 1975r. wyniosło 61.147,47 zł – Sąd doliczył do przepracowanych dniówek po 2 niedziele w każdym miesiącu (2 x 12 miesięcy), co dało dodatkowe 24 dni, a następnie pomnożył ich liczbę przez stawkę dzienną przyjętą przez biegłego, tj. 136,00 zł, co dało 3264,00 zł. Zatem obliczone przez biegłego wynagrodzenie za 1975r. w wysokości 57.883,47 zł należało powiększyć o 3264,00 zł, obejmujące wynagrodzenie za przepracowane niedziele, co dało kwotę 61.147,47 zł. Na podstawie tak wyliczonego wynagrodzenia za 1975r. Sąd ustalił, że wskaźnik podstawy wymiaru za rok 1975 wyniósł 130,22%. Wskaźnik obliczono w sposób następujący $61.147,47$ (zarobki za 1975) / $46.956,00$ (kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia za 1975) x 100 = 130,22%.

Biorąc pod uwagę zwiększony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za 1975r. i wynoszący 130,22%, Sąd ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w najkorzystniejszej wersji – z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, tj. lat 1968 – 1970, 1973 – 1975, 1980 – 1993, który wyniósł 250,23%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego, opinię biegłego ds. emerytur i rent Z. T. z z 17 marca 2018r. (k.54-82) oraz zeznania świadka E. P. (nagranie z rozprawy z 20 lipca 2018r., m. 4.36 i n., k.101).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. W szczególności Sąd podzielił opinię biegłego Z. T. w zakresie odtworzonych wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1974 i 1976 – 1979. Sąd, opierając się na zeznaniach świadka E. P., z których wynikało, iż ubezpieczony w spornym okresie pracował przynajmniej przez 2 niedziele w miesiącu, czego nie uwzględnił w swej opinii biegły, skorygował opinię w zakresie wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za 1975r., zwiększając wynagrodzenie obliczone przez biegłego o wynagrodzenie otrzymane za pracę przez 24 niedziele w roku. W ten sposób zwiększeniu uległ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w 1975r. ze 123,27% (obliczony przez biegłego) do 130,22%, co w konsekwencji spowodowało zwiększenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obliczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, tj. lat 1968 – 1970, 1973 – 1975, 1980 – 1993, który wyniósł ostatecznie 250,23%.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika odwołującego o przesłuchanie świadka S. T., ponieważ okoliczności, na które miał zeznawać zostały już ustalone na podstawie zeznań świadka E. P..

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika odwołującego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego, ponieważ korekta opinii w zakresie doliczenia wynagrodzenia z przepracowanych niedziel nie wymagała wiadomości specjalnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1993r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 4 kolejnych lat kalendarzowych, tj. stycznia 1985r. do grudnia 1988r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 372,15% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył w dniu 16 marca 2017r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zaskarżoną decyzją z 24 marca 2017r. ZUS odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ostatecznie bowiem, obliczony przez biegłego w toku postępowania sądowego – w tym na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia i przypadających w części po przyznaniu emerytury, . lat 1968 – 1970, 1973 – 1975, 1980 – 1993, wyniósł 250,23%.

Sąd dał wiarę opinii biegłego w zakresie odtworzonych wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1974 i 1976 – 1979, która jest precyzyjna, szczegółowo umotywowana, zaś biegły do odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...) z lat 1974 – 1979 przyjął wyłącznie składniki wynagrodzenia nie budzące wątpliwości, wynikające z akt osobowych oraz akt emerytalnych ubezpieczonego.

Sąd, opierając się na zeznaniach świadka E. P., z których wynikało, iż ubezpieczony w spornym okresie pracował przynajmniej przez 2 niedziele w miesiącu, czego nie uwzględnił w swej opinii biegły, skorygował opinię w zakresie wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za 1975r., zwiększając wynagrodzenie obliczone przez biegłego o

wynagrodzenie otrzymane za pracę przez 24 niedziele w roku. W ten sposób zwiększeniu uległ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w 1975r. ze 123,27% (obliczony przez biegłego) do 130,22%, co w konsekwencji spowodowało zwiększenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obliczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, tj. lat 1968 – 1970, 1973 – 1975, 1980 – 1993, który wyniósł ostatecznie 250,23%. Sąd nie dokonywał korekty opinii w pozostałych latach w spornym okresie (1974 – 1979), ponieważ już sama korekta opinii w zakresie osiągniętego przez odwołującego wynagrodzenia tylko w 1975r. spowodowała zwiększenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru o wartość pozwalającą na przekroczenie progu 250%.

W związku z powyższym, art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowanie do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy (...) § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu J. H. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od 1 marca 2017r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek